

GIODO

Generalny Inspektor
Ochrony Danych Osobowych

ABC

**zasad
przekazywania
danych
osobowych
do państw
trzecich**

WYDAWNICTWO SEJMOWE
Warszawa 2007

BIURO GENERALNEGO INSPEKTORA
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa
www.giodo.gov.pl
kancelaria@giodo.gov.pl
tel. (022) 860 70 81
fax (022) 860 70 86

Opracował Piotr Drobek
Zastępca Dyrektora Departamentu Edukacji Społecznej
i Współpracy Międzynarodowej

Redaktor Anna Kowalik

© Copyright by Kancelaria Sejmu
Warszawa 2007

ISBN 978-83-7059-845-7

KANCELARIA SEJMU

Wydawnictwo Sejmowe
Wydanie pierwsze
Warszawa, październik 2007

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
I. Przekazywanie danych osobowych do państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego	5
II. Czy przekazywanie danych osobowych do państw trzecich wymaga spełnienia dodatkowych warunków?	6
III. Zasady przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego	7
IV. Jakich gwarancji ochrony danych osobowych wymaga się od państwa trzeciego?	7
V. Czy ustawa zezwala na przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego, które nie zapewnia odpowiedniej ich ochrony?	11
VI. Kiedy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zezwala na przekazanie danych do państwa trzeciego?	13
VII. Czy administrator danych może zastosować klauzule umowne Komisji Europejskiej?	14
VIII. Stosowanie standardowych klauzul umownych	15
IX. Czy administrator danych może zastosować wiążące reguły korporacyjne?	15
X. Co powinien zawierać wniosek o wydanie zgody na przekazanie danych do państwa trzeciego?	16
XI. Czy Generalny Inspektor może wstrzymać przekazywanie danych osobowych, które odbywa się na podstawie standardowych klauzul umownych?	18
Aneks	
1. Pakiet I standardowych klauzul umownych (transfer między administratorami danych)	20
2. Pakiet II standardowych klauzul umownych (transfer między administratorami danych)	34
3. Standardowe klauzule umowne (transfer do przetwarzających dane)	49

WSTĘP

Postępująca globalizacja gospodarki światowej wpływa na wzrost transgranicznej wymiany danych osobowych. Przekazywanie danych osobowych do państw trzecich, w szczególności do takich, które nie zapewniają na swoim terytorium przynajmniej takich gwarancji ochrony danych osobowych, jakie obowiązują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wiąże się z dużym ryzykiem naruszenia praw i wolności osób, których te dane dotyczą. Dlatego ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (dalej jako ustawa; tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 z późn. zm.) obwarowuje przekazywanie danych osobowych do państw trzecich szczególnymi wymogami. Zostały one określone w rozdziale 7 ustawy zatytułowanym „Przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego” (art. 47 i 48). Podkreślić należy, iż przepisy te służą jednocześnie wdrożeniu postanowień dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych (dalej dyrektywa 95/46/WE; Dz.Urz. L 281 z 1995), mają więc one istotne znaczenie dla wykładni przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

I. PRZEKAZYWANIE DANYCH OSOBOWYCH DO PAŃSTW EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO

Ustawa o ochronie danych osobowych nie zawiera, w obowiązującym obecnie brzmieniu, odrębnych przepisów regulujących przekazywanie danych osobowych do państw Europejskiego Obszaru Gospodar-

czego. Należy podkreślić, że zgodnie z definicją zawartą w art. 7 pkt 7 ustawy przez państwo trzecie rozumie się państwo nienależące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (dalej EOG). Oznacza to, że przepływ danych w obrębie EOG jest traktowany tak samo jak transfer danych na terytorium Polski. Zasada ta obejmuje wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz te państwa członkowskie EOG, które nie są członkami UE (obecnie są to Norwegia, Islandia i Lichtenstein).

Swobodny przepływ danych w Unii Europejskiej oraz szerzej – w Europejskim Obszarze Gospodarczym jest koniecznym wymogiem członkostwa Polski w strukturach unijnych. Państwa EOG wdrożyły w swych wewnętrznych porządkach prawnych postanowienia dyrektywy 95/46/WE.

Podstawowe cele dyrektywy:

- 1) zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony danych osobowych,
- 2) zapewnienie swobody przepływu danych na terytorium Unii Europejskiej.

W konsekwencji przyjętego w Polsce rozwiązania przekazywanie danych osobowych do państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego podlega ogólnym zasadom przetwarzania danych osobowych wynikającym z ustawy o ochronie danych osobowych, z wyłączeniem jej rozdziału 7. Administrator danych, tak samo jak administrator przetwarzający dane na terytorium Polski, jest zobowiązany m.in. do wypełnienia jednego z warunków legalności przetwarzania danych osobowych, przestrzegania zasady celowości i zasady jakości danych osobowych, jak również zobowiązany jest do zabezpieczenia danych.

II. CZY PRZEKAZYWANIE DANYCH OSOBOWYCH DO PAŃSTW TRZECICH WYMAGA SPEŁNIENIA DODATKOWYCH WARUNKÓW?

Tak. Oprócz konieczności spełnienia ogólnych wymogów ustawy o ochronie danych osobowych, dotyczących przetwarzania danych w Polsce i państwach członkowskich EOG, należy dodatkowo wypełnić

obowiązki nałożone przepisami rozdziału 7 ustawy – regulującymi przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego.

III. ZASADY PRZEKAZYWANIA DANYCH OSOBOWYCH DO PAŃSTWA TRZECIEGO

Na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, przekazanie danych osobowych do państwa trzeciego *może nastąpić, jeżeli państwo docelowe daje gwarancje ochrony danych osobowych na swoim terytorium przynajmniej takie, jakie obowiązują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.*

Należy zaznaczyć, że cytowany przepis jest odzwierciedleniem treści art. 25 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE, zgodnie z którym *państwa członkowskie zapewniają, aby przekazywanie do państwa trzeciego danych osobowych poddawanych przetwarzaniu lub przeznaczonych do przetwarzania po ich przekazaniu mogło nastąpić wówczas, gdy, niezależnie od zgodności z krajowymi przepisami przyjętymi na podstawie innych postanowień niniejszej Dyrektywy, dane państwo trzecie zapewni odpowiedni stopień ochrony.*

W świetle postanowień ustawy o ochronie danych osobowych oraz w świetle prawa wspólnotowego przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego jest możliwe co do zasady tylko wtedy, gdy państwo to zapewnia odpowiedni stopień ochrony danych osobowych, co na gruncie ustawy o ochronie danych osobowych jest wyrażone jako zapewnienie gwarancji ochrony danych osobowych przynajmniej takich, jakie obowiązują na terytorium Polski.

IV. JAKICH GWARANCJI OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH WYMAGA SIĘ OD PAŃSTWA TRZECIEGO?

Ustawa nie daje wprost wskazówek, jakie przesłanki pozwalają sądzić, że dane państwo trzecie zapewni właściwą ochronę danych osobowych. Warto więc odwołać się do treści art. 25 ust. 2 dyrektywy 95/46/WE, zgodnie z którym stopień ochrony danych zapewnianej przez pań-

stwo trzecie należy oceniać w świetle wszystkich okoliczności dotyczących operacji przekazania danych lub zestawu takich operacji; szczególną uwagę zwrócić należy na: charakter danych, kraj ich pochodzenia i kraj ostatecznego przeznaczenia, cel i czas trwania poszczególnych operacji przetwarzania danych, a także na normy prawne, zarówno ogólne jak i branżowe, obowiązujące w państwie trzecim oraz na przepisy zawodowe i środki bezpieczeństwa stosowane w tym kraju.

Próbie opracowania metodologii badania stopnia ochrony danych osobowych w państwie trzecim podjęła grupa robocza ds. ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych, ustanowiona na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE (dalej grupa robocza art. 29).

Grupa robocza art. 29 w dokumencie WP 12 z dnia 24 lipca 1998 r. – *przekazywanie danych osobowych do państw trzecich: stosowanie art. 25 i 26 dyrektywy UE w sprawie ochrony danych* podkreśliła, że analiza pojęcia „odpowiednia ochrona” musi uwzględniać dwa elementy: obowiązujące zasady przetwarzania danych osobowych oraz środki zapewniające skuteczne zastosowanie tych zasad.

Do podstawowych zasad przetwarzania danych osobowych, które powinny być zapewnione w państwie trzecim, należą:

- *zasada celowości* – przetwarzanie danych powinno mieć określony cel; dalsze ich wykorzystywanie możliwe jest jedynie wtedy, gdy zgodne jest z pierwotnym celem przekazywania danych;
- *zasada jakości danych oraz ich adekwatności* – dane powinny być dokładne i aktualne oraz adekwatne do celu ich przekazywania;
- *zapewnienie obowiązku informacyjnego* – osoba, której dane dotyczą, powinna być poinformowana o celu przetwarzania tych danych oraz o administratorze danych w państwie trzecim;
- *zabezpieczenie danych* – powinny być zastosowane odpowiednie do istniejącego ryzyka środki techniczne i organizacyjne w celu zabezpieczenia danych osobowych;
- *prawo dostępu do danych, poprawiania oraz sprzeciwu* – osoba, której dane dotyczą, powinna mieć dostęp do informacji o przetwarzanych o niej danych, prawo do ich poprawiania, a w określonych sytuacjach także prawo sprzeciwu wobec ich przetwarzania;
- *ograniczenie dalszego przekazywania danych* – przekazywanie danych przez operatora w państwie trzecim kolejnemu podmiotowi dopuszczalne jest, co do zasady, jedynie wtedy, gdy podmiot otrzymują-

cy dane jest również związany zasadami gwarantującymi odpowiednią ochronę danych osobowych.

Ze względu na duże zróżnicowanie krajowych systemów ochrony danych osobowych grupa robocza art. 29 wskazała trzy cechy, którymi systemy te powinny się charakteryzować:

- 1) wysoki poziom zgodności z zasadami przetwarzania danych osobowych oraz efektywność (w tym wysoki poziom świadomości obywateli osób przetwarzających dane),
- 2) umożliwianie osobom, których dane dotyczą, dochodzenia ich praw, co wiąże się z mechanizmami zapewniającymi niezależne rozpatrywanie skarg,
- 3) zapewnienie możliwości dochodzenia odszkodowania w razie naruszenia zasad przetwarzania danych osobowych.

Komisja Europejska na mocy art. 25 ust. 6 dyrektywy 95/46/WE jest uprawniona do stwierdzenia w drodze decyzji, że dane państwo trzecie zapewnia odpowiedni stopień ochrony danych, co wynika z jego prawa krajowego lub przyjętych przezeń zobowiązań międzynarodowych, szczególnie po zakończeniu negocjacji z Komisją Europejską, w zakresie ochrony życia prywatnego oraz podstawowych praw i wolności osób fizycznych.

Uznanie przez Komisję Europejską danego państwa za zapewniające właściwą ochronę danych osobowych oznacza, że daje ono takie same gwarancje ochrony jak na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Decyzje w sprawie przekazywania danych osobowych wydane dotychczas przez Komisję mają zróżnicowany charakter i zakres zastosowania.

Argentyna

Decyzja Komisji z dnia 30 czerwca 2003 r. w sprawie właściwej ochrony danych osobowych w Argentynie.

Guernsey

Decyzja Komisji z dnia 21 listopada 2003 r. w sprawie właściwej ochrony danych osobowych w Guernsey.

Kanada

Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2001 r. w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych zapewnionej w ustawie kanadyjskiej o ochronie informacji osobowych i dokumentów elektronicznych.

Decyzja Komisji z dnia 6 września 2005 r. w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych zawartych w imiennym rejestrze pasażerów linii lotniczych, przekazanych do agencji Służb Granicznych Kanady, wydana w związku z decyzją Rady UE z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie zawarcia umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a rządem Kanady o przetwarzaniu danych API/PNR.

Stany Zjednoczone Ameryki

Decyzja Komisji z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie adekwatności ochrony przewidzianej przez zasady ochrony prywatności w programie „bezpieczna przystań” (*Safe Harbour*) oraz przez odnoszące się do nich najczęściej zadawane pytania, wydane przez Departament Handlu USA.

W celu badania i rozpatrywania skarg na naruszenie zasad ochrony danych osobowych przewidzianych programem „bezpieczna przystań” powołany został specjalny zespół, składający się z przedstawicieli różnych organów ochrony danych osobowych działających w Unii Europejskiej.

Szwajcaria

Decyzja Komisji z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie właściwej ochrony danych osobowych w Szwajcarii.

Wyspa Man

Decyzja Komisji z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych na Wyspie Man.

Ocena, czy państwo docelowe zapewnia odpowiednie gwarancje ochrony danych osobowych, należy do administratora danych, który, decydując się na przekazywanie danych do państwa trzeciego, musi we własnym zakresie sprawdzić, czy spełnione są przesłanki z art. 47 ust. 1 ustawy. Generalny Inspektor nie wydaje w tym zakresie żadnych zaświadczeń. Należy zwrócić uwagę, iż w razie wątpliwości co do odpowiedniego stopnia ochrony, administrator powinien kierować się przesłankami z art. 47 ust. 2 i 3 lub z art. 48 ustawy i legitymować się spełnieniem jednej z nich.

V. CZY USTAWA ZEZWALA NA PRZEKAZYWANIE DANYCH OSOBOWYCH DO PAŃSTWA TRZECIEGO, KTÓRE NIE ZAPEWNIĄ ODPOWIEDNIEJ ICH OCHRONY?

Tak, jednak przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego, które nie zapewnia odpowiedniej ich ochrony, jest możliwe jedynie pod warunkiem spełnienia jednej z przesłanek określonych w art. 47 ust. 2 i 3 ustawy.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że transfer danych osobowych do państwa, które nie zapewnia odpowiedniej ich ochrony, jest dopuszczalny, gdy wynika z *obowiązku nałożonego na administratora danych przepisami prawa lub postanowieniami ratyfikowanej umowy międzynarodowej* (art. 47 ust. 2). Podkreślenia wymaga, że powołana norma obejmuje swym zakresem jedynie przepisy prawa obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w tym ratyfikowane przez Polskę umowy międzynarodowe), które – zgodnie z wykładnią gramatyczną art. 47 ust. 2 – muszą wyraźnie zobowiązywać do przekazywania danych osobowych.

Artykuł 47 ust. 3 ustawy zawiera kolejne przesłanki przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego, które nie zapewnia odpowiednich gwarancji ich ochrony:

1) osoba, której dane dotyczą, udzieliła na to zgody na piśmie,

Przesłanka ta powinna być interpretowana w świetle definicji z art. 7 pkt 5 ustawy. Zgodnie z tą definicją przez zgodę osoby, której dane dotyczą, rozumie się *oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści*. W konsekwencji tego przepisu osoba składająca oświadczenie woli powinna być świadoma braku odpowiedniego poziomu ochrony w danym państwie trzecim, do którego dotyczące jej dane mają być przekazane. Podkreślenia wymaga, że zgoda musi być jasnym i niedwuznacznym wyrazem woli, a także musi być dobrowolna.

- 2) przekazanie jest niezbędne do wykonania umowy pomiędzy administratorem danych a osobą, której dane dotyczą, lub jest podejmowane na jej życzenie,

Można tu wyodrębnić dwie sytuacje, kiedy przekazanie danych jest dopuszczalne. Pierwsza występuje, gdy mamy do czynienia z wykonaniem umowy pomiędzy administratorem danych a osobą, której dane dotyczą, druga zaś – gdy przekazanie danych jest podejmowane na życzenie osoby, której dane dotyczą. Jednocześnie należy uznać, że norma ta obejmuje działania związane z wykonaniem umowy oraz działania przed zawarciem umowy – podejmowane na życzenie osoby, której dane dotyczą. Podkreślenia wymaga, że dane osobowe mogą być przekazane, jeżeli jest to *niezbędne* dla wymienionych celów. Nie wystarczy więc, aby np. dane były tylko użyteczne.

- 3) przekazanie jest niezbędne do wykonania umowy zawartej w interesie osoby, której dane dotyczą, pomiędzy administratorem danych a innym podmiotem,

Ważne jest, aby umowa pomiędzy administratorem danych a innym podmiotem była zawarta w *interesie osoby, której dane dotyczą*. Dla przykładu można wspomnieć o umowie reasekuracji.

- 4) przekazanie jest niezbędne ze względu na dobro publiczne lub do wykazania zasadności roszczeń prawnych,

Analizując możliwość przekazania danych osobowych do państwa trzeciego, gdy jest to niezbędne dla dobra publicznego, warto zauważyć, że zgodnie z motywem 58 dyrektywy 95/46/WE przekazanie danych jest dopuszczalne, jeżeli wymaga tego ochrona ważnego interesu publicznego, jak np. przesyłanie danych za granicę przez władze podatkowe i celne lub przez służby odpowiedzialne za sprawy ubezpieczeń społecznych. Należy więc ten przepis interpretować ściśle.

- 5) przekazanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą,

Żywotne interesy osoby, której dane dotyczą, należy rozumieć jako interesy niezbędne dla życia tej osoby. Tym samym, co do zasady, poza zakresem tego pojęcia znajdują się interesy ekonomiczne.

- 6) dane są ogólnie dostępne.

Należy zauważyć, że omawiana przesłanka nie odnosi się do sytuacji, gdy dane stały się ogólnie dostępne z naruszeniem prawa.

VI. KIEDY GENERALNY INSPEKTOR OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH ZEZWALA NA PRZEKAZANIE DANYCH DO PAŃSTWA TRZECIEGO?

Jeżeli nie zostały spełnione wymagania określone w art. 47 ust. 2 lub 3 ustawy, a państwo docelowe nie zapewnia odpowiednich standardów ochrony, przekazanie danych *może nastąpić po uzyskaniu zgody Generalnego Inspektora, pod warunkiem że administrator danych zapewni odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony prywatności oraz praw i wolności osoby, której dane dotyczą* (art. 48 ustawy).

Należy podkreślić, że w takiej sytuacji przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego jest możliwe dopiero *po uzyskaniu zgody* Generalnego Inspektora – pozytywna decyzja nie legalizuje bowiem wcześniejszego przekazywania danych.

Generalny Inspektor, rozpatrując wniosek o wyrażenie zgody na przekazywanie danych osobowych, musi ocenić, czy administrator danych zapewni odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony prywatności oraz praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Oceny tej dokonuje z uwzględnieniem tych samych przesłanek co przy generalnej ocenie poziomu ochrony w danym państwie trzecim. Tym niemniej każdy wniosek należy oceniać indywidualnie, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy.

Administrator danych może zapewnić właściwy poziom ochrony danych osobowych, które podlegają przekazaniu, przede wszystkim poprzez przyjęcie odpowiednich zobowiązań umownych, takich jak:

- standardowe klauzule umowne Komisji Europejskiej,
- standardowe klauzule umowne z modyfikacjami wprowadzonymi przez administratora danych,
- wiążące reguły korporacyjne.

VII. CZY ADMINISTRATOR DANYCH MOŻE ZASTOSOWAĆ KLAUZULE UMOWNE KOMISJI EUROPEJSKIEJ?

Tak. Komisja Europejska na mocy art. 26 ust. 4 dyrektywy została uprawniona do uznania w drodze decyzji, że tzw. standardowe klauzule umowne zapewniają odpowiednią ochronę danych osobowych oraz praw i wolności jednostek. Państwa członkowskie UE zobowiązane są do uznania zabezpieczeń ustanowionych w standardowych klauzulach umownych, określonych w decyzjach Komisji, za zapewniające odpowiedni poziom ochrony danych osobowych. Nie wyłącza to jednak obowiązku spełnienia przez administratora danych pozostałych wymogów nałożonych przez właściwe przepisy krajowe. Komisja Europejska wydała trzy decyzje dotyczące standardowych klauzul umownych.

Decyzja 2001/497/WE w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania danych osobowych do państw trzecich na mocy dyrektywy 95/46/WE (Dz.Urz. WE L 181/19, z 4 lipca 2001) – wydana przez Komisję Europejską w dniu 15 czerwca 2001 r. Wprowadzone niniejszą decyzją klauzule umowne (Pakiet I) mają zastosowanie do przekazywania danych osobowych administratorowi danych w państwie trzecim.

Decyzja 2004/915/WE zmieniająca decyzję 2001/497/WE w zakresie wprowadzenia alternatywnego zestawu standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania danych osobowych do państw trzecich (Dz.Urz. WE L 385/19, z 29 grudnia 2004) – wydana przez Komisję Europejską w dniu 27 grudnia 2004 r. Wprowadziła ona zestaw alternatywnych klauzul umownych (Pakiet II), które administrator danych może wykorzystać w przypadku przekazywania danych do innego administratora danych w państwie trzecim. Administrator danych może więc wybrać jeden spośród dwóch zestawów standardowych klauzul umownych.

Decyzja 2002/16/WE w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania przetwarzającym dane mającym siedzibę w państwach trzecich na mocy dyrektywy 95/46/WE (Dz.Urz. UE L 006, z 10 stycznia 2002) – wydana przez Komisję Europejską w dniu 27 grudnia 2001 r. Wprowadzone niniejszą decyzją klauzule umowne mają zastosowanie do przekazywania danych osobowych

w przypadku powierzenia przetwarzania danych osobowych w rozumieniu art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych.

Zadeklarowanie przez wnioskodawcę zastosowania klauzul umownych określonych powołanymi decyzjami Komisji Europejskiej powoduje w pierwszej kolejności konieczność porównania przez Generalnego Inspektora przyjętych przez wnioskodawcę rozwiązań z treścią standardowych klauzul umownych. Ponadto Generalny Inspektor bada okoliczności planowanego transferu danych.

VIII. STOSOWANIE STANDARDOWYCH KLAUZUL UMOWNYCH

Standardowe klauzule umowne wprowadzone decyzjami Komisji Europejskiej mogą stanowić część szerszej umowy zawartej między administratorem danych osobowych a odbiorcą danych w państwie trzecim. Mogą być też dodane do umowy – w formie aneksu. Możliwe jest również sporządzenie zupełnie odrębnego dokumentu w tej sprawie.

IX. CZY ADMINISTRATOR DANYCH MOŻE ZASTOSOWAĆ WIĄŻĄCE REGUŁY KORPORACYJNE?

Tak. Zastosowanie standardowych klauzul umownych Komisji Europejskiej nie jest jedynym rozwiązaniem pozwalającym na wydanie przez Generalnego Inspektora decyzji zezwalającej na przekazanie danych do państwa trzeciego. Możliwe jest także zastosowanie zmodyfikowanych klauzul umownych, jak również klauzul, które w całości zostały ukształtowane przez wnioskodawcę.

Odrębnym instrumentem są wiążące reguły korporacyjne, które szczególną rolę mogą odegrać w sytuacji przekazywania danych osobowych w obrębie korporacji międzynarodowych. Jest to stosunkowo nowy instrument, który z jednej strony może zapewnić większą elastyczność, z drugiej zaś zagwarantować jednolity, wysoki poziom ochrony praw osób, których dane dotyczą, bez względu na poziom ochrony danych osobowych na terytorium poszczególnych państw.

Grupa robocza art. 29 wydała w dniu 3 czerwca 2003 r. dokument WP 74 – *Przekazywanie danych osobowych do państw trzecich: zastosowanie art. 26 ust. 2 dyrektywy UE w sprawie ochrony danych w odniesieniu do wiążących reguł korporacyjnych zobowiązujących przedsiębiorstwa do ich stosowania przy międzynarodowym przepływie danych*.

Dokonując analizy pojęcia „wiązące reguły korporacyjne”, grupa robocza art. 29 wskazała, że są one:

- a) wiążące lub „możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej”, ponieważ tylko klauzule o takim charakterze mogą być uznane za „wystarczające gwarancje” w rozumieniu art. 26 ust. 2 dyrektywy 95/46/WE;
- b) korporacyjne, ponieważ chodzi o reguły obowiązujące w korporacji międzynarodowej (koncernie), na ogół opracowane w głównej siedzibie danej korporacji;
- c) stosowane w międzynarodowych transferach danych, ponieważ w tym tkwi sens funkcjonowania owych reguł.

Grupa robocza art. 29 w dokumencie WP 108 z dnia 14 kwietnia 2005 r. przyjęła listę kontrolną niezbędnych elementów, które powinny być zawarte w wiążących regułach korporacyjnych.

Biorąc pod uwagę, że wiążące reguły korporacyjne w swym zamierzeniu mają charakter powszechny, europejskie organy ochrony danych osobowych przyjęły procedurę współpracy, której celem jest wspólne rozpatrywanie wniosków o wyrażenie zgody na przekazywanie danych osobowych – na podstawie wiążących reguł korporacyjnych (dokument roboczy WP 107 przyjęty 14 kwietnia 2005 r.).

X. CO POWINIEN ZAWIERAĆ WNIOSEK O WYDANIE ZGODY NA PRZEKAZANIE DANYCH DO PAŃSTWA TRZECIEGO?

Administrator danych, występujący z wnioskiem o zgodę Generalnego Inspektora na przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego, powinien ze swej strony przedstawić dowody odpowiedniego za-

bezpieczenia zbiorów w zakresie ochrony prywatności oraz praw i wolności osób, których dane dotyczą.

Generalny Inspektor wymaga od wnioskodawcy wskazania:

- 1) stron transferu danych osobowych,
- 2) kategorii przekazywanych danych,
- 3) zakresu danych,
- 4) celu oraz czasu trwania planowanych operacji przekazywania danych,
- 5) środków podjętych przez strony w celu zagwarantowania praw osób, których dane dotyczą, w tym m.in. przedstawienia treści umowy będącej podstawą przekazania danych (np. zawierającej standardowe klauzule umowne),
- 6) środków organizacyjno-technicznych, które odbiorca danych zastosuje w celu zabezpieczenia przekazywanych danych (dokładny opis).

Generalny Inspektor w toku postępowania może zwrócić się do wnioskodawcy o udzielenie dodatkowych wyjaśnień lub przesłanie dokumentów.

Wniosek o wydanie zgody na przekazanie danych do państwa trzeciego winien spełniać wymogi określone w art. 63 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Za dokonanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych czynności urzędowej w postaci wydania decyzji administracyjnej – zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. nr 225, poz. 1635) – pobierana jest opłata skarbową w wysokości 10 zł uiszczana gotówką lub bezgotówkowo. Obowiązek zapłaty powstaje z chwilą złożenia wniosku do Generalnego Inspektora.

Opłatę skarbową pobiera się również za złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa albo jego odpisu, wypisu lub kopii w postępowaniu administracyjnym – w wysokości 17 zł. Obowiązek zapłaty powstaje z chwilą złożenia dokumentu w organie administracji publicznej (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy skarbowej).

Uiszczenia opłaty skarbowej dokonuje się gotówką w kasie organu podatkowego lub bezgotówkowo na rachunek tego organu. Ponieważ w postępowaniach przed Generalnym Inspektorem organem podatkowym właściwym w sprawach opłaty skarbowej jest Prezydent miasta

stołecznego Warszawy (art. 12 ustawy skarbowej)), wpłaty należy dokonać w kasie lub na konto:

Dzielnica Śródmieście
m.st. Warszawy
ul. Nowogrodzka 43
00-691 Warszawa

Nr konta: 45 1240 1066 1111 0010 0317 1881

W tytule wpłaty dodatkowo należy zamieścić skrót – GIODO.

Składający wniosek lub pełnomocnictwo zobowiązany jest załączyć dowód uiszczenia należnej opłaty skarbowej.

XI. CZY GENERALNY INSPEKTOR MOŻE WSTRZYMAĆ PRZEKAZYWANIE DANYCH OSOBOWYCH, KTÓRE ODBYWA SIĘ NA PODSTAWIE STANDARDOWYCH KLAUZUL UMOWNYCH?

Tak, decyzje Komisji Europejskiej w sprawie standardowych klauzul umownych nadają państwom członkowskim uprawnienie do zakazania lub wstrzymania przekazywania danych osobowych do państw trzecich. Może to nastąpić gdy:

- a) wykazano, że prawo, któremu podlega odbierający dane, nakłada na niego obowiązki wyłączające stosowanie zasad ochrony danych, w zakresie wykraczającym poza ograniczenia konieczne w demokratycznym społeczeństwie w rozumieniu art. 13 dyrektywy 95/46/WE, w przypadku gdy wypełnienie tych obowiązków może doprowadzić do poważnego naruszenia gwarancji ustanowionych przez prawo o ochronie danych i standardowe klauzule umowne;
- b) właściwy organ ustalił, że odbierający dane naruszył klauzule umowne;
- c) istnieje duże prawdopodobieństwo, że standardowe klauzule umowne nie są lub nie będą przestrzegane, a kontynuowanie przekazywania danych może stworzyć realne zagrożenie wyrządzenia poważnych szkód osobom, których dane dotyczą.

Ponadto, w celu zapobieżenia nadużyciom mogącym wyniknąć ze zwiększenia elastyczności Pakietu II standardowych klauzul umownych, organy nadzorcze mają większą możliwość zakazania lub zawieszenia przekazywania danych, gdy przekazujący dane odmówi podjęcia stosownych kroków w celu realizacji zobowiązań umownych dotyczących odpowiedzialności odbierającego dane lub gdy odbierający dane odmówi współpracy w dobrej wierze z właściwymi organami nadzorczymi w zakresie ochrony danych.

Zgodnie z art. 18 ust.1 pkt 4 ustawy w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor, z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, w szczególności wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego.

1. Pakiet I standardowych klauzul umownych (transfer między administratorami danych)

STANDARDOWE KLAUZULE UMOWNE

**do celów art. 26 ust. 2 dyrektywy 95/46/WE o przekazywaniu
danych osobowych do państw trzecich, które nie zapewniają
adekwatnego poziomu bezpieczeństwa**

Nazwa organizacji przekazującej dane:

.....

Adres:

Tel.: fax: e-mail:

Inne informacje niezbędne do identyfikacji organizacji:

.....

(dalej zwanej „przekazującym dane”)

oraz

Nazwa organizacji odbierającej dane:

.....

Adres:

Tel.: fax: e-mail:

Inne informacje niezbędne do identyfikacji organizacji:

.....

(dalej zwanej „odbierającym dane”)

PRZYJMUJĄ następujące klauzule umowne (dalej zwane „klauzulami”)
w celu zapewnienia odpowiednich środków ochrony prywatności oraz
podstawowych praw i wolności jednostek w przypadku przekazania
przez przekazującego odbierającemu danych osobowych określonych
w dodatku 1:

Klauzula 1

Definicje

Do celów klauzul:

- „dane osobowe”, „szczególne kategorie danych”, „przetwarzać/przetwarzanie”, „administrator danych”, „przetwarzający dane”, „osoba, której dane dotyczą” oraz „organ nadzorczy” mają takie samo znaczenie jak w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (dalej zwanej „dyrektywą”);
- „przekazujący dane” oznacza administratora danych, który przesyła dane osobowe;
- „odbierający dane” oznacza administratora danych, który wyraża zgodę na odbiór danych osobowych od przekazującego, w celu ich dalszego przetwarzania na zasadach określonych w niniejszych klauzulach, a który nie podlega obowiązującemu w państwie trzecim systemowi zapewniającemu właściwy poziom ochrony danych.

Klauzula 2

Szczegóły przekazania danych

Szczegóły przekazania danych, w szczególności rodzaje danych osobowych oraz cel ich przekazywania, są wyszczególnione w dodatku 1, który stanowi integralną część klauzul.

Klauzula 3

Przepisy o świadczeniu na rzecz osoby trzeciej

Osoba, której dane dotyczą, może powoływać się na przepisy niniejszej klauzuli, klauzuli 4 lit. b)–d), klauzuli 5 lit. a)–c) i e), klauzuli 6 ust. 1 i 2, oraz klauzuli 7, klauzuli 9 i klauzuli 11 jako osoba, na rzecz której umowa została zawarta. Strony umowy nie będą sprzeciwiały się możliwości reprezentowania osób, których dane dotyczą, przez stowarzy-

szenia lub inne organizacje, jeśli taka jest wola tych osób i pozwala na to prawo krajowe.

Klauzula 4

Obowiązki przekazującego dane

Przekazujący dane zgadza się na poniższe warunki i zapewnia, co następuje:

- a) że będzie przetwarzał dane osobowe przed i do chwili przekazania oraz będzie kontynuował ich przetwarzanie, zgodnie z właściwymi przepisami Państwa Członkowskiego przekazującego dane (w odpowiednich przypadkach powiadomi o tym właściwe władze) i nie naruszy właściwych przepisów obowiązujących w tym Państwie;
- b) jeżeli przekazanie dotyczy szczególnych kategorii danych, osoba, której dane dotyczą, została poinformowana lub będzie poinformowana przed przekazaniem danych, że jej dane mogą zostać przekazane do państwa trzeciego, w którym nie jest zapewniony właściwy poziom ochrony danych;
- c) na życzenie osoby, której dane dotyczą, udostępni jej kopię niniejszych klauzul; i
- d) będzie odpowiadać wyczerpująco i w rozsądnym terminie na zapytania organu nadzorczego i osoby, której dane dotyczą, odnośnie do przetwarzania przez odbierającego dane, będących przedmiotem przekazania danych osobowych.

Klauzula 5

Obowiązki odbierającego dane

Odbierający dane zgadza się na poniższe warunki i zapewnia:

- a) że nie ma żadnego powodu, aby sądzić, że ustawodawstwo, któremu podlega, uniemożliwia mu wypełnianie zobowiązań wynikających z umowy, w przypadku zmiany tego ustawodawstwa, która mogłaby mieć znaczący negatywny skutek dla gwarancji określonych w ni-

niejszych warunkach, powiadomi on o tej zmianie przekazującego dane oraz organ nadzorczy odpowiedni ze względu na siedzibę przekazującego dane; w tym wypadku przekazujący dane ma prawo wstrzymać przekazywanie danych lub rozwiązać umowę;

- b) że będzie przetwarzał dane osobowe zgodnie z obowiązkowymi zasadami ochrony danych określonymi w dodatku 2 lub, jeśli Strony wyraźnie uzgodniły, z zastrzeżeniem zgodności z obowiązkowymi zasadami ochrony danych określonymi w dodatku 3, że będzie przetwarzać dane zgodnie z:
 - właściwymi przepisami prawa krajowego stosowanymi do działalności administratora danych w kraju przekazującego dane (których tekst jest załączony do niniejszych klauzul), chroniącymi podstawowe prawa i wolności jednostek, w szczególności ich prawo do prywatności w związku z przetwarzaniem danych osobowych, lub
 - właściwymi przepisami każdej decyzji Komisji wydanej na podstawie art. 25 ust. 6 dyrektywy 95/46/WE stwierdzającej, że państwo trzecie zapewnia właściwy poziom ochrony jedynie w niektórych sektorach działalności, jeśli odbierający dane ma siedzibę w państwie trzecim, a przepisy te go nie obejmują, ale ich charakter stwarza możliwość zastosowania ich w sektorze objętym przekazaniem danych;
- c) że będzie zajmował się niezwłocznie i z należytą uwagą wszystkimi zapytaniami przekazującego dane lub osoby, której dane dotyczą, odnośnie do przetwarzania przez niego danych będących przedmiotem przekazania oraz że będzie współpracował z właściwym organem nadzorczym w kwestii tych zapytań, jak również przestrzegał zaleceń udzielonych przez tę władzę w odniesieniu do przetwarzania przekazanych danych;
- d) że na życzenie przekazującego dane udostępni mu swoje urządzenia do przetwarzania danych w celu kontroli, która może zostać przeprowadzona przez przekazującego dane lub organ nadzorczy, w którego skład wchodzi niezależni eksperci posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe, wybrani przez przekazującego dane, lub jeśli istnieje taki obowiązek, w porozumieniu z organem nadzorczym;
- e) że na życzenie osoby, której dane dotyczą, udostępni jej kopię niniejszych klauzul oraz wskaże urząd właściwy do składania zażaleń.

Odpowiedzialność

1. Strony postanawiają, że osoba, której dane dotyczą, która poniosła szkodę w wyniku naruszenia przepisów określonych w klauzuli 3, jest uprawniona do żądania od Stron naprawienia wyrządzonej jej szkody. Strony postanawiają, iż mogą być zwolnione z odpowiedzialności jedynie wtedy, gdy udowodnią, iż żadna z nich nie jest odpowiedzialna za naruszenie powyższych przepisów.
2. Przekazujący i odbierający dane postanawiają, że solidarnie odpowiadają za szkody wyrządzone osobie, której dane dotyczą, wynikające z każdego naruszenia określonego w ust. 1. W przypadku takiego naruszenia osoba, której dane dotyczą, może wnieść sprawę do sądu przeciwko przekazującemu dane, odbierającemu dane lub obu tym podmiotom.
3. Strony postanawiają, że jeśli jedna ze Stron zostanie uznana za odpowiedzialną za naruszenie określone w ust. 1 dokonane przez drugą stronę, ta ostatnia, w zakresie w jakim jest odpowiedzialna, zrekompensuje partnerowi wszystkie poniesione przez niego koszty, opłaty, wydatki lub straty.*

Mediacja i właściwość sądu

1. Strony postanawiają, że w przypadku sporu nierozwiązanego polubownie, między osobą której dane dotyczą, a jedną ze Stron, gdy osoba której dane dotyczą powołuje się na postanowienia klauzuli 3, pozostawiają osobie której dane dotyczą możliwość podjęcia decyzji co do:
 - a) rozwiązania sporu w drodze mediacji za pośrednictwem niezależnej osoby lub, w stosownych przypadkach, organu nadzorczego;
 - b) skierowania sporu do sądu w Państwie Członkowskim przekazującego dane.

* Stosowanie ust. 3 jest fakultatywne.

2. Strony postanawiają, że za porozumieniem osoby, której dane dotyczą i Strony, której spór dotyczy, spór może być skierowany do sądu polubownego, jeśli Strona ta ma siedzibę w państwie, które ratyfikowało Konwencję Nowojorską o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych.
3. Strony postanawiają, że ust. 1 i 2 nie narusza właściwych uprawnień o charakterze materialno-prawnym i procesowym, przysługujących osobie, której dane dotyczą, w celu ochrony jej praw zgodnie z przepisami prawa krajowego i międzynarodowego.

Współpraca z organami nadzorczymi

Strony postanawiają złożyć do depozytu kopię niniejszej umowy w organie nadzorczym, jeśli ten wystąpi z takim wnioskiem lub jeśli obowiązek taki wynika z prawa krajowego.

Wypowiedzenie

Strony postanawiają, że wypowiedzenie niniejszych klauzul w każdym czasie, z jakiegokolwiek przyczyny i z powodu jakichkolwiek okoliczności, nie zwalnia z obowiązków i/lub warunków wynikających z klauzul w zakresie przetwarzania przekazanych danych.

Prawo właściwe

Prawem właściwym klauzul jest prawo Państwa Członkowskiego przekazującego dane, tj.:
.....
.....
.....

Zmiany umowy

Strony zobowiązują się nie dokonywać zmian w warunkach niniejszych klauzul.

W imieniu przekazującego dane:

Nazwisko (pełne imię i nazwisko):

Stanowisko:

Adres:

Inne informacje konieczne dla wejścia w życie umowy (jeśli dotyczy):

.....

.....

.....

.....

.....

(Podpis)

(Pieczęć)

W imieniu odbierającego dane:

Nazwisko (pełne imię i nazwisko):

Stanowisko:

Adres:

Inne informacje konieczne do wejścia w życie umowy (jeśli dotyczy):

.....

.....

.....

.....

.....

(Podpis)

(Pieczęć)

do standardowych klauzul umownych

Niniejszy dodatek stanowi część klauzul i musi być wypełniony i podpisany przez Strony.

(W tym dodatku Państwa Członkowskie mogą uzupełnić lub wyszczególnić, zgodnie z ich procedurami krajowymi, wszelkie inne informacje, które powinny być zawarte w dodatku.)

Przekazujący dane

Przekazujący dane (proszę krótko opisać swoją działalność związaną z przekazywaniem danych):

.....

.....

.....

.....

Odbierający dane

Odbierający dane (proszę krótko opisać swoją działalność związaną z przekazywaniem danych):

.....

.....

.....

.....

Osoby, których dane dotyczą

Przekazywane dane osobowe dotyczą następujących kategorii osób (proszę wyszczególnić):

.....

.....

.....

.....

Cele przekazania danych

Przekazanie danych jest niezbędne do następujących celów (proszę wyszczególnić):

.....

.....

.....

.....

Kategorie danych

Przesyłane dane osobowe dotyczą następujących kategorii danych (proszę wyszczególnić):

.....
.....
.....

Dane sensytywne (jeśli dotyczy)

Przekazywane dane osobowe dotyczą następujących kategorii danych sensytywnych (proszę wymienić):

.....
.....
.....

Odbiorcy

Przekazywane dane osobowe mogą być ujawnione jedynie następującym odbiorcom i kategoriom odbiorców (proszę wyszczególnić):

.....
.....
.....

Ograniczenia w zakresie czasu przechowywania danych

Przekazywane dane osobowe mogą być przechowywane nie dłużej niż (proszę podać) miesiące/lata.

Przekazujący dane	Odbierający dane
Nazwisko:	Nazwisko:
.....
(Podpis osoby upoważnionej)	(Podpis osoby upoważnionej)

do standardowych klauzul umownych

Obowiązkowe zasady ochrony danych określone w klauzuli 5 ust. 1 lit. b)

Niniejsze zasady ochrony danych powinny być interpretowane w świetle przepisów (zasady i właściwe wyjątki) dyrektywy 95/46/WE.

Stosuje się je z zastrzeżeniem wymogów ustanowionych przez bezwzględnie obowiązujące przepisy krajów, właściwe dla odbierającego dane, które nie wykraczają poza to, co jest konieczne w demokratycznym społeczeństwie w celu realizacji jednego z celów wymienionych w art. 13 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE, to znaczy, jeśli stanowią one środki niezbędne w celu zabezpieczenia bezpieczeństwa narodowego, obronności kraju, bezpieczeństwa publicznego, prewencji, wykrywania i ścigania przestępstw kryminalnych lub naruszenia etyki zawodów regulowanych, ważnych gospodarczych lub finansowych interesów Państwa, ochrony osoby, której dane dotyczą, lub praw i wolności innych osób.

1. *Ograniczenia w zakresie celu:* dane muszą być przetwarzane, a następnie wykorzystywane lub przekazywane dalej jedynie dla szczególnych celów określonych w dodatku 1 do niniejszych klauzul. Dane nie mogą być przechowywane dłużej niż jest to niezbędne w celu, w jakim zostały przekazane.
2. *Jakość danych i zasada proporcjonalności:* dane muszą być zgodne z prawdą i, w miarę potrzeb, aktualizowane. Dane muszą być odpowiednie i nie wykraczać poza to, co jest potrzebne dla realizacji celów, dla których zostały one przekazane i są dalej przetwarzane.
3. *Przejrzystość:* osobie, której dane dotyczą, powinny zostać przekazane informacje dotyczące celu przetwarzania oraz tożsamości administratora danych w państwie trzecim, a także inne informacje, o ile są one konieczne dla zapewnienia rzetelnego przetwarzania danych, jeśli nie zostały one wcześniej przekazane przez przekazującego dane.
4. *Środki bezpieczeństwa i poufność:* administrator danych jest obowiązany przedsięwziąć techniczne i organizacyjne środki w celu zapewnienia poziomu bezpieczeństwa właściwego ze względu na zagrożenie

nia powstające przy przetwarzaniu danych, jak na przykład bezprawny dostęp do danych. Żadnej osobie działającej z upoważnienia administratora danych, włączając w to osobę, której tylko powierzono przetwarzanie danych, nie wolno przetwarzać danych w inny sposób, niż zgodny z instrukcjami administratora danych.

5. *Prawo do sprostowania, usuwania danych ze zbioru i wstrzymania przetwarzania danych*: zgodnie z art. 12 dyrektywy 95/46/WE, osoba, której dane dotyczą, powinna mieć zapewniony dostęp do wszystkich danych przetwarzanych i odnoszących się do niej i odpowiednio, prawo do sprostowania, usuwania danych ze zbioru lub wstrzymania przetwarzania danych, które są przetwarzane niezgodnie z zasadami wymienionymi w niniejszym dodatku, w szczególności gdy dane te są niekompletne lub nieścisłe. Z prawnie uzasadnionych przyczyn wynikających ze szczególnej sytuacji, w jakiej znajduje się osoba, której dane dotyczą, powinna mieć ona również prawo do sprzeciwienia się przetwarzaniu jej danych.

6. *Ograniczenia w zakresie dalszego przekazywania danych*: dalsze przekazanie danych osobowych przez odbierającego dane innemu administratorowi z państwa trzeciego niezapewniające właściwej ochrony lub nie objętego decyzją przyjętą przez Komisję na podstawie art. 25 ust. 6 dyrektywy 95/46/WE (dalsze przekazanie) może mieć miejsce tylko wtedy, gdy:

a) w przypadku szczególnych rodzajów danych osoba, której dane dotyczą, wyraziła swoją jednoznaczną zgodę na dokonanie dalszego przekazania lub, w innym przypadku, osoba, której dane dotyczą, miała możliwość sprzeciwu.

Osoby, których dane dotyczą, powinny otrzymać informacje na temat przekazania danych w języku zrozumiałym dla tych osób i zawierające co najmniej dane na temat:

- celów dalszego przekazania,
- tożsamości przekazującego z terytorium Wspólnoty,
- kategorii dalszych odbierających dane i kraje przeznaczenia, oraz
- informację, że po dalszym przekazaniu dane mogą być przetwarzane przez administratora w kraju, w którym nie ma odpo-

wiedniego poziomu ochrony prywatności osób fizycznych; lub gdy:

b) przekazujący i odbierający dane postanawiają zawrzeć umowę w sprawie klauzul z innym administratorem, który w ten sposób zostaje Stroną umowy i przyjmuje na siebie takie same zobowiązania jak odbierający dane.

7. *Szczególne rodzaje danych*: w przypadku przetwarzania danych, które ujawniają pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, członkostwo w związku zawodowym, jak również dane dotyczące zdrowia i życia seksualnego, oraz informacje na temat skazania za popełnienie przestępstw lub dane na temat środków bezpieczeństwa, należy stosować dodatkowe środki bezpieczeństwa w rozumieniu dyrektywy 95/46/WE, w szczególności takie jak szyfrowanie przekazu lub przechowywanie zapisu przypadków udostępnienia szczególnych rodzajów danych.

8. *Marketing bezpośredni*: w przypadku gdy dane przetwarza się dla celów marketingu bezpośredniego powinny istnieć skuteczne procedury zapewniające osobie, której te dane dotyczą, możliwość zabronienia wykorzystywania danych do takich celów.

9. *Podejmowane w sposób automatyczny decyzje w sprawach indywidualnych*: osoba, której dane dotyczą, ma prawo uchylecia się od decyzji powziętej jedynie na podstawie automatycznego przetwarzania danych, o ile nie stosuje się innych środków w celu zabezpieczenia uzasadnionych interesów jednostek, jak jest to przewidziane w art. 15 ust. 2 dyrektywy 95/46/WE. W przypadku gdy przekazanie danych ma na celu podjęcie decyzji w sposób automatyczny, tak jak w przypadku określonym w art. 15 dyrektywy 95/46/WE, która to decyzja powoduje skutki prawne dotyczące jednostki lub w znaczącym stopniu kształtuje jej sytuację, a która opiera się jedynie na automatycznym przetwarzaniu danych w celu oceny niektórych cech osobistych, takich jak osiągnięcia w pracy, zdolność kredytowa, rzetelność, zachowanie itd., jednostka powinna mieć prawo zapoznania się z przesłankami podjęcia takiej decyzji.

do standardowych klauzul umownych

Obowiązkowe zasady ochrony danych określone w klauzuli 5 ust. 2 lit. b)

1. *Ograniczenia w zakresie celu:* dane mogą być przetwarzane, a następnie wykorzystywane lub przekazywane dalej wyłącznie w szczególnych celach określonych w dodatku 1 do niniejszych klauzul. Danych tych nie można przechowywać dłużej, niż jest to niezbędne dla osiągnięcia celu, w którym zostały przekazane.
2. *Prawo sprostowania, usuwania danych ze zbioru i wstrzymania przetwarzania danych:* zgodnie z art. 12 dyrektywy 95/46/WE osoba, której dane dotyczą, powinna mieć prawo dostępu do wszystkich odnoszących się do niej przetwarzanych danych, i odpowiednio, prawo do sprostowania, usuwania danych ze zbioru i wstrzymania przetwarzania danych, do których przetwarzania nie stosuje się zasad wymienionych w niniejszym dodatku, w szczególności gdy dane te są niekompletne lub nieścisłe. Z prawnie uzasadnionych przyczyn wynikających ze szczególnej sytuacji, w jakiej znajduje się osoba, której dane dotyczą, powinna mieć również prawo do sprzeciwienia się przetwarzaniu jej danych.
3. *Ograniczenia w zakresie dalszego przekazywania danych:* dalsze przekazanie danych osobowych przez odbierającego dane do innego administratora danych z państwa trzeciego niezapewniającego właściwej ochrony lub nie objętego decyzją przyjętą przez Komisję na podstawie art. 25 ust. 6 dyrektywy 95/46/WE (dalsze przekazanie) może mieć miejsce tylko w przypadku gdy:
 - a) w przypadku szczególnych rodzajów danych osoba, której dane dotyczą, wyraziła swoją jednoznaczną zgodę na dokonanie dalszego przekazania lub, w innym przypadku, osoba, której dane dotyczą, miała możliwość sprzeciwu.
Osoby, których dane dotyczą, powinny otrzymać informacje na temat przekazania danych w języku zrozumiałym dla tych osób i zawierające co najmniej dane na temat:
 - celów dalszego przekazania,

- tożsamości przekazującego z terytorium Wspólnoty,
 - kategorii dalszych odbierających dane i kraje przeznaczenia, oraz
 - informację, że po dalszym przekazaniu dane mogą być przetwarzane przez administratora w kraju, w którym nie ma odpowiedniego poziomu ochrony prywatności osób fizycznych; albo gdy
- b) przekazujący i odbierający dane postanawiają zawrzeć umowę w sprawie warunków z innym administratorem, który w ten sposób zostaje Stroną umowy i przyjmuje na siebie takie same zobowiązania jak odbierający dane.

2. Pakiet II standardowych klauzul umownych (transfer między administratorami danych)

STANDARDOWE KLAUZULE UMOWNE

w sprawie przekazywania danych osobowych ze Wspólnoty do państw trzecich (transfer między administratorami)

Umowa o przekazywaniu danych

pomiędzy

.....
(nazwa)

.....
(adres i kraj siedziby)

(zwanym dalej „przekazującym dane”)

i

.....
(nazwa)

.....
(adres i kraj siedziby)

(zwanym dalej „odbierającym dane”)

Każdy z nich zwany „Stroną”, a wspólnie „Stronami”.

Definicje

Do celów klauzul:

- a) „dane osobowe”, „szczególne kategorie danych/dane sensytywne”, „przetwarzać/przetwarzanie”, „administrator danych”, „przetwarzający dane”, „osoba, której dane dotyczą” oraz „organ nadzorczy” mają takie samo znaczenie jak w dyrektywie 95/46/WE z dnia 24 października 1995 r. (gdzie „organ nadzorczy” oznacza właściwy organ nadzoru ochrony danych na terytorium państwa, w którym siedzibę ma przekazujący dane);

- b) „przekazujący dane” oznacza administratora danych, który przesyła dane osobowe;
- c) „odbierający dane” oznacza administratora danych, który wyraża zgodę na odbiór danych osobowych od przekazującego w celu ich dalszego przetwarzania na zasadach określonych w niniejszych klauzulach, a który nie podlega obowiązującemu w państwie trzecim systemowi zapewniającemu właściwy poziom ochrony danych;
- d) „klauzule” oznaczają niniejsze klauzule umowne, będące samodzielnym dokumentem, który nie uwzględnia warunków handlowych ustalonych pomiędzy stronami osobną umową handlową.

Szczegóły przekazania danych (jak również rodzaje danych osobowych) są wyszczególnione w załączniku B, który stanowi integralną część klauzul.

[Klauzula] I. Obowiązki przekazującego dane

Przekazujący dane zgadza się na poniższe warunki i zapewnia, co następuje:

- a) że dane osobowe będzie zbierał, przetwarzał i przekazywał zgodnie z przepisami obowiązującego go prawa;
- b) że podjął zasadne kroki w celu ustalenia, że odbierający dane jest w stanie wywiązać się z obowiązków prawnych określonych w niniejszych klauzulach;
- c) na życzenie odbierającego dane udostępni mu kopie właściwych przepisów dotyczących ochrony danych państwa, w którym przekazujący dane ma siedzibę, tudzież poinformuje go, gdzie szukać informacji o takich przepisach (tam gdzie jest to zasadne i nie obejmuje porady prawnej);
- d) będzie odpowiadać wyczerpująco i w rozsądnym terminie na zapytania organu nadzorczego i osoby, której dane dotyczą, odnośnie do przetwarzania przez odbierającego dane, o ile strony nie uzgodniły, że takich odpowiedzi będzie udzielać odbierający dane, w którym to przypadku przekazujący dane nadal będzie udzielać, w zasadnych przypadkach i zakresie, odpowiedzi na zapytania, jeśli odbierający dane nie może lub nie chce udzielić takiej odpowiedzi. Odpowiedzi będą udzielane w rozsądnym terminie;

- e) na życzenie osoby, której dane dotyczą, lub beneficjentów – strony trzeciej w rozumieniu klauzuli III, udostępni im kopię niniejszych klauzul, o ile klauzule nie zawierają informacji poufnych, w którym to wypadku przekazujący dane może usunąć takie informacje przed udostępnieniem klauzul. W przypadku usunięcia informacji przekazujący dane poinformuje na piśmie osobę, której dane dotyczą, o przyczynie usunięcia tych informacji oraz o przysługującym jej prawie poinformowania o takim usunięciu organu nadzorczego. Jednakże przekazujący dane zastosuje się do decyzji organu nadzorczego w sprawie pełnego dostępu osób, których dane dotyczą, do klauzul, o ile osoby takie zobowiążą się do przestrzegania poufności usuniętych danych. Przekazujący dane na życzenie organu nadzorczego udostępni mu kopię niniejszych klauzul.

[Klauzula] II. Obowiązki odbierającego dane

Odbierający dane zgadza się na poniższe warunki i zapewnia:

- a) że zastosuje stosowne środki techniczne i organizacyjne, aby chronić dane osobowe przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, przypadkową utratą, zmianą oraz ujawnieniem lub udostępnieniem osobom nieupoważnionym, oraz że zapewni poziom bezpieczeństwa właściwy ze względu na zagrożenia powstające przy przetwarzaniu i związane z naturą danych;
- b) że zastosuje procedury zapewniające zachowanie bezpieczeństwa i poufności danych osobowych przez strony trzecie, także przetwarzających dane, które upoważnił do przetwarzania takich danych. Wszystkie osoby działające z upoważnienia odbierającego dane, w tym przetwarzający dane, zobowiązują się do przetwarzania danych osobowych tylko z polecenia odbierającego dane. To postanowienie nie dotyczy osób uprawnionych do dostępu do danych osobowych lub mających takie uprawnienia z tytułu prawa;
- c) że nie ma żadnego powodu, aby sądzić, że ustawodawstwo, któremu podlega, mogłoby mieć znaczący negatywny skutek dla gwarancji określonych w niniejszych warunkach, a w przypadku gdy taka sytuacja miałaby miejsce, powiadomi o tym przekazującego dane

(który, jeśli jest to konieczne, przekaze tę informację organowi nadzorczemu);

- d) że będzie przetwarzać dane osobowe do celów opisanych w załączniku B oraz że podlega organowi nadzorczemu, który gwarantuje wypełnienie zobowiązań określonych w niniejszych klauzulach;
- e) że poinformuje przekazującego dane o osobie, która w jego organizacji zajmuje się zapytaniami dotyczącymi przetwarzania danych osobowych, i będzie współpracować w dobrej wierze z przekazującym dane, osobami, których dane dotyczą, oraz organem nadzorczym i rozpatrywać takie zapytania w rozsądnym terminie. W przypadku rozwiązania organizacji przekazującego dane lub jeśli strony tak ustalą, odbierający dane przyjmie odpowiedzialność za zapewnienie zgodności z postanowieniami klauzuli I lit. e);
- f) że na życzenie przekazującego dane przedstawi mu dowody posiadania środków finansowych wystarczających do wypełnienia swoich zobowiązań określonych w klauzuli III (łącznie z ubezpieczeniem);
- g) że na zasadne życzenie przekazującego dane umożliwi mu (tudzież innym niezależnym lub bezstronnym agentom kontrolującym albo rewidentom wskazanym przez przekazującego dane i niezakwestionowanym niezasadnie przez odbierającego dane) po uprzedzeniu w rozsądnym terminie i w godzinach pracy przegląd, kontrolę i/lub certyfikację posiadanych urządzeń do przetwarzania danych oraz akt i dokumentów związanych z przetwarzaniem danych w celu sprawdzenia zgodności z gwarancjami i zobowiązaniami określonymi w niniejszych klauzulach. Życzenie takie musi być poparte potwierdzeniem lub zgodą organu prawnego lub nadzorczego państwa odbierającego dane, który to uzyska takie potwierdzenie lub zgodę w rozsądnym terminie;
- h) że będzie przetwarzać dane osobowe w miarę swoich możliwości zgodnie z:
 - i) przepisami dotyczącymi ochrony danych kraju przekazującego dane, lub
 - ii) właściwymi przepisami⁽¹⁾ każdej decyzji Komisji wydanej na podstawie art. 25 ust. 6 dyrektywy 95/46/WE, jeśli odbierający

⁽¹⁾ Określenie „właściwe przepisy” oznacza przepisy każdego zezwolenia lub decyzji z wyjątkiem przepisów wykonawczych do tych zezwoleń lub decyzji (które są objęte niniejszymi klauzulami).

dane spełnia właściwe postanowienia takiego upoważnienia lub decyzji i działa w kraju, gdzie przepisy te obowiązują, ale nie dotyczą go takie upoważnienia lub decyzje w zakresie przekazywania danych osobowych⁽²⁾, lub

iii) zasadami przekazywania danych określonymi w załączniku A.

Odbierający dane wpisuje wybraną opcję:

Podpis odbierającego dane:

- i) że nie ujawni i nie przekaze danych osobowych administratorowi danych spoza Europejskiego Obszaru Ekonomicznego (EEA), chyba że poinformuje o tym fakcie przekazującego dane, i
- i) administrator danych z takiego kraju będzie przetwarzać dane osobowe zgodnie z decyzją Komisji stwierdzającą, że państwo trzecie zapewnia adekwatną ochronę, lub
 - ii) administrator danych z państwa trzeciego podpisze niniejsze klauzule lub inną umowę o przekazaniu danych zatwierdzoną przez właściwy organ z terenu UE, lub
 - iii) osoby, których dane dotyczą, po otrzymaniu informacji o celu takiego przekazania danych, kategorii odbiorców danych oraz fakcie, że w państwie, do którego przekazywane są dane, mogą obowiązywać inne normy ochrony danych, będą miały prawo sprzeciwu, lub
 - iv) osoby, których dane dotyczą, wyraziły jednoznaczną zgodę na dalsze przekazanie danych sensytywnych.

[Klauzula] **III. Odpowiedzialność i prawa strony trzeciej**

- a) Strony będą wzajemnie odpowiedzialne wobec siebie za szkody powstałe w wyniku naruszenia przepisów określonych w niniejszych klauzulach. Odpowiedzialność wzajemna stron jest ograniczona do rzeczywistych szkód. W szczególności wyklucza to możliwość od-

⁽²⁾ Jednakże postanowienia pkt 5 załącznika A dotyczące prawa do dostępu, naprawy, usuwania danych oraz sprzeciwu muszą być stosowane, jeśli zostanie wybrana niniejsza opcja, i mają pierwszeństwo przed innymi porównywalnymi postanowieniami decyzji Komisji.

szkodowania za straty moralne (tj. odszkodowania mającego na celu ukaranie strony za jej znieważające zachowanie). Każda ze stron będzie odpowiedzialna wobec osoby, której dane dotyczą, za szkody powstałe w wyniku naruszenia przez nią praw osób trzecich określonych w niniejszych klauzulach. Nie wyklucza to odpowiedzialności przekazującego dane wynikającej z obowiązujących go przepisów dotyczących ochrony danych.

- b) Strony postanawiają, że osoba, której dane dotyczą, jest uprawniona jako beneficjent – osoba trzecia do zastosowania wobec odbierającego lub przekazującego dane, w przypadku naruszenia przez nich zobowiązań umownych w zakresie dotyczącym danych osobowych tej osoby, postanowień niniejszej klauzuli oraz klauzuli I lit. b), I lit. d), I lit. e), II lit. a), II lit. c), II lit. d), II lit. e), II lit. h), II lit. i), III lit. a), V, VI lit. d) oraz VII. Do tych celów zastosowanie ma prawodawstwo kraju przekazującego dane. W sprawach obejmujących stwierdzenie naruszenia postanowień przez odbierającego dane osoba, której dane dotyczą, musi najpierw zwrócić się do przekazującego dane z prośbą o podjęcie przez niego stosownych kroków w celu egzekucji praw dotyczących działań, jakie może podjąć wobec odbierającego dane, a jeśli przekazujący dane nie podejmie takich kroków w rozsądnym terminie (w zwykłych okolicznościach jest to termin jednego miesiąca), wówczas osoba, której dane dotyczą, może dochodzić swoich praw bezpośrednio wobec odbierającego dane. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo do bezpośredniego dochodzenia swoich praw wobec przekazującego dane, który nie spełnił obowiązku ustalenia, czy odbierający dane ma możliwość spełnienia zobowiązań prawnych określonych w niniejszych klauzulach (na przekazującym dane spoczywa obowiązek udowodnienia, że podjął w tym celu zasadne kroki).

[Klauzula] **IV. Prawo właściwe dla niniejszych klauzul**

Prawem właściwym dla niniejszych klauzul jest prawo kraju przekazującego dane, z wyjątkiem przepisów i praw związanych z przetwarzaniem danych osobowych przez odbierającego dane na mocy klauzuli II

lit. h), które mają zastosowanie jedynie, jeśli tak postanowi odbierający dane.

[Klauzula] V. Rozstrzyganie sporów z osobami, których dane dotyczą, lub organem nadzorczym

- a) W przypadku sporów lub roszczeń związanych z przetwarzaniem danych między osobą, której dane dotyczą, lub organem nadzorczym a każdą ze stron lub oboma stronami strony powiadomią się wzajemnie o zaistnieniu takiego sporu lub roszczenia i będą współpracować na rzecz polubownego rozstrzygnięcia sporu w rozsądnym terminie.
- b) Strony postanawiają, że będą uczestniczyć w każdym publicznie dostępnym niewiążącym procesie mediacyjnym zainicjowanym przez osobę, której dane dotyczą, lub organ nadzorczy. Strony mogą zdecydować o zdalnym udziale w postępowaniach mediacyjnych (poprzez połączenie telefoniczne lub inną drogą przekazu elektronicznego). Strony postanawiają ponadto, że rozważą udział w innych postępowaniach rozstrzygających, arbitrażowych lub mediacyjnych mających na celu rozstrzygnięcie sporu związanego z ochroną danych.
- c) Każda ze stron poddaje się jurysdykcji sądu właściwego kraju przekazującego dane lub organu nadzorczego, a decyzję takiego sądu lub organu uznaje za ostateczną i niepodlegającą odwołaniu.

[Klauzula] VI. Wypowiedzenie

- a) W przypadku gdy odbierający dane narusza zobowiązania wynikające z niniejszych klauzul, przekazujący dane może czasowo, do chwili ustania takiego naruszenia lub rozwiązania umowy, wstrzymać przekazywanie danych odbierającemu.
- b) W przypadku gdy:
 - i) przekazywanie danych osobowych odbierającemu dane zostało czasowo wstrzymane przez przekazującego dane na okres dłuższy niż jeden miesiąc na mocy ust. a),

- ii) wypełnianie zobowiązań określonych w niniejszych klauzulach przez odbierającego dane spowodowałoby naruszenie przez niego zobowiązań wynikających z przepisów prawnych lub uregulowań obowiązujących w kraju, do którego przekazywane są dane,
 - iii) odbierający dane w poważnym stopniu lub uporczywie narusza którekolwiek gwarancje lub postanowienia określone w niniejszych klauzulach,
 - iv) wydana zostanie ostateczna decyzja właściwego sądu państwa przekazującego dane lub przepisów organu nadzorczego, od której nie przysługuje odwołanie, o naruszeniu postanowień niniejszych klauzul przez przekazującego lub odbierającego dane, lub
 - v) złożony zostanie wniosek o ustanowienie zarządu lub likwidację odbierającego dane, niezależnie od tego, czy jest on przedsiębiorstwem czy osobą indywidualną, który nie zostanie odrzucony w przewidzianym dla takich wniosków terminie, zostanie wystawiony nakaz likwidacji, na dowolnej części jego majątku zostanie ustanowiony syndyk, powołany zostanie syndyk masy upadłości – jeśli odbierający dane jest osobą fizyczną, zostanie wszczęte postępowanie prowadzące do zawarcia ugody lub zaistnieje podobne zdarzenie prawne,
- wówczas przekazujący dane może, bez uszczerbku dla innych zobowiązań, jakie ma wobec odbierającego dane na mocy niniejszych klauzul, wypowiedzieć niniejsze klauzule, informując w takim przypadku organ nadzorczy. W przypadkach, o których mowa w i), ii) lub iv), także odbierający dane może wypowiedzieć niniejsze klauzule.

- c) Każda ze stron może wypowiedzieć niniejsze klauzule, jeśli
 - i) w odniesieniu do państwa (lub jego sektora), do którego są przekazywane dane lub w którym dane są przetwarzane przez odbierającego, zostanie wydana decyzja Komisji o adekwatności przepisów na mocy art. 25 ust. 6) dyrektywy 95/46/WE (lub tekstu, który ją zastępuje) lub
 - ii) w takim państwie będzie bezpośrednio stosowana dyrektywa 95/46/WE (lub tekst, który ją zastępuje).
- d) Strony postanawiają, że wypowiedzenie niniejszych klauzul w każdym czasie, z jakiegokolwiek przyczyny i z powodu jakiegokolwiek

okoliczności [z wyjątkiem wypowiedzenia na mocy klauzuli VI lit.c)] nie zwalnia z wynikających z klauzul zobowiązań i/lub warunków dotyczących przetwarzania przekazanych danych.

[Klauzula] VII. Zmiany niniejszych klauzul

Strony nie mogą zmieniać niniejszych klauzul z wyjątkiem aktualizacji wszelkich informacji zawartych w załączniku B, w którym to wypadku, i jeśli jest to wymagane, poinformują o tym fakcie organ nadzorczy. Nie wyklucza to możliwości dodawania przez strony innych klauzul handlowych.

[Klauzula] VIII. Opis przekazywania danych

Szczegóły przekazywania danych osobowych są sprecyzowane w załączniku B. Strony postanawiają, że załącznik B może zawierać poufne informacje handlowe, których nie ujawnią stronom trzecim, chyba że będzie to wymagane przepisami prawa lub z nakazu właściwej agencji regulacyjnej lub rządowej, zgodnie z wymogiem klauzuli I lit. e).

Strony mogą sporządzić dodatkowe załączniki dotyczące dodatkowych transferów danych, które, jeśli to konieczne, przedłożą organowi nadzorczemu. Alternatywnie załącznik B może obejmować wiele transferów danych.

Data:

Odbierający dane	Przekazujący dane
.....
.....
.....

ZASADY PRZEKAZYWANIA DANYCH

1. Ograniczenia celu: dane osobowe mogą być przetwarzane, a następnie wykorzystywane lub dalej przekazywane wyłącznie do celów opisanych w załączniku B lub po uzyskaniu zgody na takie dalsze przetwarzanie przez osobę, której dane dotyczą.
2. Jakość danych i zasada proporcjonalności: dane muszą być zgodne z prawdą i, w miarę potrzeb, aktualizowane. Dane muszą być odpowiednie i nie wykraczać poza to, co jest potrzebne dla realizacji celów, dla których zostały one przekazane i są dalej przetwarzane.
3. Przejrzystość: osobie, której dane dotyczą, powinny zostać przekazane informacje konieczne do zapewnienia rzetelnego przekazywania danych (takie jak dotyczące celu przetwarzania oraz przekazywania danych), o ile informacje te nie zostały wcześniej przekazane przez przekazującego dane.
4. Środki bezpieczeństwa i poufność: administrator danych jest obowiązany przedsięwziąć techniczne i organizacyjne środki w celu zapewnienia poziomu bezpieczeństwa właściwego ze względu na zagrożenia powstające przy przetwarzaniu danych, jak na przykład przypadkowe lub bezprawne zniszczenie lub przypadkowa utrata, zmiana, bezprawne ujawnienie lub dostęp. Żadnej osobie działającej z upoważnienia administratora danych, włączając w to osobę, której powierzono przetwarzanie danych, nie wolno przetwarzać danych w inny sposób niż zgodny z instrukcjami administratora danych.
5. Prawo dostępu do danych, sprostowania, usuwania danych ze zbioru i wstrzymywania przetwarzania danych:
zgodnie z art. 12 dyrektywy 95/46/WE osoba, której dane dotyczą, powinna mieć zapewniony dostęp, bezpośredni lub przez stronę trzecią, do wszystkich danych osobowych odnoszących się do niej, z wyjątkiem sytuacji gdy osoba, której dane dotyczą, ostantacyjnie nadużywa tego prawa poprzez nieuzasadnione częste, powtarzające się lub systematyczne prośby o udostępnienie tych danych lub w przypadku gdy przepisy prawa kraju przekazującego dane nie nakazują udostępnienia takich danych. Pod warunkiem uprzedniej zgody orga-

nu nadzorczego osoba, której dane dotyczą, może również nie uzyskać prawa dostępu do danych, jeśli udzielenie takiego dostępu poważnie naruszyłoby interesy odbierającego dane lub innych organizacji mających do czynienia z odbierającym dane, a spełnienie tego warunku nie naruszałoby podstawowych praw i wolności osoby, której dotyczą dane. Źródło danych osobowych nie musi być ujawniane, jeśli nie jest to możliwe mimo podjęcia zasadnych kroków lub gdy spowodowałoby to pogwałcenie praw innych osób. Osoba, której dane dotyczą, musi mieć prawo do sprostowania lub usuwania danych ze zbioru, jeśli są niedokładne lub są przetwarzane niezgodnie z zasadami wymienionymi w niniejszym Załączniku. Jeśli istnieją ważne podstawy, by wątpić w zasadność takiej prośby, przed przystąpieniem do sprostowania, poprawiania lub usuwania danych ze zbioru organizacja może zażądać wyjaśnień. Zawiadomienie stron trzecich, którym ujawniono zmienione, poprawione lub usunięte ze zbioru dane, nie jest konieczne, jeśli wymagałoby to niewspółmiernych wysiłków. Z prawnie uzasadnionych przyczyn wynikających ze szczególnej sytuacji, w jakiej znajduje się osoba, której dane dotyczą, powinna mieć ona również prawo do sprzeciwienia się przetwarzaniu jej danych. Obowiązek udowodnienia zasadności odmowy dostępu do danych spoczywa na odbierającym dane, a osoba, której dane dotyczą, ma zawsze prawo do odwołania się od tej odmowy do organu nadzorczego.

6. Dane sensytywne: Odbierający dane musi podjąć takie dodatkowe środki (jak na przykład związane z ochroną danych), jakie są konieczne do zapewnienia ochrony danych sensytywnych zgodnie z jego obowiązkami wynikającymi z klauzuli II.
7. Dane wykorzystywane do celów marketingu bezpośredniego: w przypadku gdy dane przetwarza się dla celów marketingu bezpośredniego, powinny istnieć skuteczne procedury zapewniające osobie, której te dane dotyczą, możliwość zabronienia w każdej chwili wykorzystywania danych do takich celów.
8. Decyzje podejmowane w sposób automatyczny: do celów niniejszych klauzul określenie „decyzje podejmowane w sposób automatyczny” oznaczają decyzję przekazującego lub odbierającego dane, która powoduje skutki prawne dotyczące osoby, której dane dotyczą, lub mają

znaczący wpływ na jej sytuację, a która opiera się jedynie na automatycznym przetwarzaniu danych w celu oceny niektórych cech osobistych, takich jak osiągnięcia w pracy, zdolność kredytowa, rzetelność, zachowanie itd. Odbierający dane nie może podejmować w sposób automatyczny żadnych decyzji dotyczących osoby, której dane dotyczą, z wyjątkiem sytuacji gdy:

- a) i) takie decyzje są podejmowane przez odbierającego dane w trakcie zawierania lub realizacji umowy z osobą, której dotyczą dane, lub
- ii) osoba, której dane dotyczą, ma możliwość omówienia skutków decyzji podjętej w sposób automatyczny z przedstawicielem strony, która podejmuje taką decyzję lub w inny sposób przedstawienia swojego punktu widzenia tej stronie; lub
- b) taka decyzja jest wymagana prawem kraju przekazującego dane.

ZAŁĄCZNIK B

OPIS PRZEKAZYWANIA DANYCH

[wypełniają strony]

Osoby, których dane dotyczą

Przekazywane dane osobowe dotyczą następujących kategorii osób:

.....

Cel(-e) przekazania danych

Przekazanie danych jest niezbędne do następujących celów:

.....

Kategorie danych

Przekazywane dane osobowe dotyczą następujących kategorii danych:

.....

PRZYKŁADOWE KLAUZULE HANDLOWE

(dobrowolne)

Odbiorcy

Przekazywane dane osobowe mogą być ujawniane jedynie następującym odbiorcom i kategoriom odbiorców:

Dane sensytywne (jeśli dotyczy)

Przekazywane dane osobowe dotyczą następujących kategorii danych sensytywnych:

Informacje rejestracyjne przekazującego dane w celu ochrony danych (jeśli dotyczy):

Inne przydatne informacje (ograniczenia przechowywania danych i inne przydatne informacje):

Organizacje/osoby kontaktowe odpowiadające za zapytania w sprawie ochrony danych

Odbierający dane

Przekazujący dane

.....
.....
.....
.....

Odszkodowania wzajemne między przekazującym a odbierającym dane:

„Strony zobowiązują się do wzajemnego wynagrodzenia wszelkich kosztów, opłat, wydatków lub strat poniesionych przez jedną ze stron w wyniku naruszenia przez drugą stronę postanowień niniejszych klauzul. Odszkodowanie wzajemne na mocy niniejszej klauzuli uzależnione jest od spełnienia następujących warunków:

- a) strona (strony), która(-e) jest uprawniona (są uprawnione) do odszkodowania [‘strona poszkodowana’ (‘strony poszkodowane’)] niezwłocznie poinformuje o roszczeniu drugą stronę (strony) [‘stronę odpowiedzialną’ (‘strony odpowiedzialne’)],
- b) strona odpowiedzialna (strony odpowiedzialne) jest jedyną stroną uprawnioną do obrony i zaspokojenia takiego roszczenia oraz
- c) strona poszkodowana (strony poszkodowane) zapewni(-ą), w rozsądnym zakresie, współpracę i pomoc stronie odpowiedzialnej (stronom odpowiedzialnym) w zakresie zaspokojenia takiego roszczenia”.

Rozstrzyganie sporów pomiędzy przekazującym a odbierającym dane (strony mogą naturalnie zastosować dowolną inną metodę rozstrzygania sporu lub uzgodnić inną klauzulę jurysdykcyjną):

„W przypadku zaistnienia sporu dotyczącego rzekomego naruszenia któregokolwiek postanowienia niniejszych klauzul pomiędzy odbierającym a przekazującym dane spór taki zostanie ostatecznie rozstrzygnięty zgodnie z regulaminem arbitrażu Międzynarodowej Izby Handlowej przez jednego lub więcej arbitrów powołanych na mocy wspomnianych zasad. Miejscem postępowania arbitrażowego będzie [...]. Powołanych zostanie [...] arbitrów”.

Podział kosztów:

„Każda ze stron będzie realizować zobowiązania wynikające z niniejszych klauzul na własny koszt”.

Dodatkowa klauzula o wypowiedzeniu:

„W przypadku wypowiedzenia niniejszych klauzul odbierający dane musi niezwłocznie zwrócić przekazującemu dane wszystkie dane osobo-

we i wszystkie kopie danych objęte postanowieniami niniejszych klauzul lub, zgodnie z życzeniem przekazującego dane, zniszczyć wszystkie kopie powyższych i przedstawić przekazującemu dane dowód dokonania takiego zniszczenia, pod warunkiem że prawo krajowe lub lokalne odbierającego dane nie zabrania mu zniszczenia lub zwrotu całości lub części takich danych. W takim przypadku dane muszą być traktowane jak poufne i nie mogą być aktywnie przetwarzane do żadnych celów. Odbierający dane zgadza się, że na życzenie przekazującego dane umożliwi mu lub wskazanemu przez niego, a zatwierdzonemu przez odbierającego dane, kontrolerowi wstęp do swojej siedziby, po uprzednim powiadomieniu i w godzinach pracy, w celu sprawdzenia, czy zastosował się do postanowień powyższych klauzul”.

3. Standardowe klauzule umowne (transfer do przetwarzających dane)

ZAŁĄCZNIK

STANDARDOWE KLAUZULE UMOWNE (dla przetwarzających dane)

Do celów art. 26 ust. 2 dyrektywy 95/46/WE dotyczącej przekazywania danych osobowych przetwarzającym dane do państw trzecich, które nie zapewniają adekwatnego poziomu bezpieczeństwa

Nazwa organizacji przekazującej dane:
adres
.....
tel.: ; fax: ; e-mail:

Inne informacje niezbędne do identyfikacji organizacji:

.....
(dalej zwanej „przekazującym dane”)

i

Nazwa organizacji przekazującej dane:
adres
.....
tel.: ; fax: ; e-mail:

Inne informacje niezbędne do identyfikacji organizacji:

.....
(dalej zwanej „odbierającym dane”)

PRZYJMUJĄ następujące klauzule umowne (dalej zwane „klauzulami”) w celu zapewnienia odpowiednich środków ochrony prywatności oraz podstawowych praw i wolności jednostek w przypadku przekazania przez przekazującego odbierającemu, danych osobowych określonych w dodatku 1.

Definicje

Do celów klauzul:

- a) „dane osobowe”, „szczególne kategorie danych”, „przetwarzać/przetwarzanie”, „administrator danych”, „przetwarzający dane”, „osoba, której dane dotyczą” i „organ nadzorczy” mają takie samo znaczenie jak w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych oraz swobody przepływu tych danych (dalej zwanej „dyrektywą”)¹;
- b) „przekazujący dane” oznacza instytucję administratora danych, który przekazuje dane osobowe;
- c) „odbierający dane” oznacza przetwarzającego dane mającego siedzibę w państwie trzecim, który wyraża zgodę na otrzymywanie od przekazującego danych osobowych, przeznaczonych do przetwarzania po przekazaniu w imieniu przekazującego, zgodnie z instrukcjami tego ostatniego i warunkami tej decyzji i który nie podlega systemowi zapewnienia odpowiedniej ochrony państwa trzeciego;
- d) „właściwe prawo o ochronie danych” oznacza ustawodawstwo chroniące podstawowe prawa i swobody osób fizycznych i, w szczególności, ich prawo do prywatności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych, właściwe dla administratora danych w Państwie Członkowskim, w którym działa przekazujący dane;
- e) „techniczne i organizacyjne środki ochrony” oznacza takie środki, które zmierzają do ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, przypadkową stratą, zmianą, ujawnieniem lub dostępem bez upoważnienia, w szczególności gdy przetwarzanie obejmuje przekazywanie danych za pomocą sieci informatycznych oraz przed inną sprzeczną z prawem formą przetwarzania.

¹ Strony mogą powielać definicje i określenia zawarte w dyrektywie 95/46/WE w ramach niniejszej klauzuli, jeśli uznają, że autonomiczny charakter kontraktu jest lepszy.

Szczegóły transferu

Szczegóły transferu, w szczególności szczególne kategorie danych osobowych, jeśli mają zastosowanie, są wymienione w załączniku 1, który tworzy integralną część klauzuli.

Klauzula na rzecz osoby trzeciej

Osoba, której dane dotyczą, może powoływać się przeciwko przekazującemu na przepisy niniejszej klauzuli, klauzuli 4 lit. b)–h), klauzuli 5 lit. a)–e) i g), klauzuli 6 pkt. 1–2, klauzuli 7, klauzuli 8 pkt. 2 oraz klauzul 9, 10 i 11, jako uprawniona osoba trzecia.

Osoba, której dane dotyczą, może powoływać się przeciwko odbierającemu dane na przepisy niniejszej klauzuli, klauzuli 5 lit. a)–e) i g), klauzuli 6 pkt. 1–2, klauzuli 7, klauzuli 8 pkt. 2 oraz klauzul 9, 10 i 11 w przypadku gdy przekazujący przestał istnieć faktycznie lub formalnie.

Strony nie sprzeciwiają się reprezentowaniu osoby, której dane dotyczą, przez stowarzyszenie lub inny organ, o ile osoba ta wyraża takie życzenie i dopuszczone jest to przez prawo krajowe.

Obowiązki przekazującego dane

Przekazujący dane zgadza się na poniższe warunki i zapewnia, co następuje:

- a) że będzie przetwarzał, łącznie z samym przekazaniem, dane osobowe oraz będzie kontynuował ich przetwarzanie zgodnie z odpowiednimi przepisami właściwego prawa o ochronie danych (w odpowiednich przypadkach powiadomi o tym właściwe władze Państwa Członkowskie-

Obowiązki odbierającego dane²

Odbierający dane zgadza się na poniższe warunki i zapewnia:

- a) że będzie przetwarzał dane osobowe tylko w imieniu przekazującego dane i zgodnie z jego instrukcjami oraz klauzulami; jeśli nie może zapewnić takiej zgodności, niezależnie od przyczyn, zgadza się poinformować niezwłocznie przekazującego dane o tym fakcie, w takim przypadku przekazujący jest upoważniony do zawieszenia przekazywania danych i/lub wypowiedzenia umowy;
- b) że nie ma żadnego powodu, aby sądzić, że ustawodawstwo, któremu podlega, uniemożliwia mu wypełnianie zobowiązań wynikających z umowy, w przypadku zmiany tego ustawodawstwa, która mogłaby mieć znaczący negatywny skutek dla gwarancji określonych w niniejszych warunkach, powiadomi on o tej zmianie przekazującego dane oraz organ nadzorczy odpowiedni dla przekazującego dane; w tym wypadku przekazujący dane ma prawo wstrzymać przekazywanie danych lub rozwiązać umowę;
- c) że zastosował techniczne i organizacyjne środki ochrony wymienione w załączniku 2 przed przetwarzaniem przekazanych danych osobowych;
- d) że niezwłocznie powiadomi przekazującego dane o:
 - i) wszystkich prawnie wiążących żądaniach ujawnienia danych osobowych organom ścigania, o ile przepisy nie stanowią inaczej, jak na przykład w sytuacji zakazu na mocy kodeksu karnego dla celów zachowania tajemnicy śledztwa;
 - ii) każdym przypadkowym lub nieuprawnionym dostępem; i

² Warunki obowiązkowe ustawodawstwa krajowego właściwe dla odbierającego dane, które nie wychodzą poza niezbędne w demokratycznym społeczeństwie na podstawie jednego z interesów wymienionych w art 13 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE, tj. stanowią one niezbędną ochronę bezpieczeństwa obronności narodowej, bezpieczeństwa publicznego, zapobiegania, prowadzenia postępowania, wykrywania i karania przestępstw lub naruszania etyki regulowanych zawodów, ważnego ekonomicznego lub finansowego interesu państwa lub ochrony podmiotu, którego dotyczą dane, lub praw i swobód innych, nie są sprzeczne ze standardowymi klauzulami umownymi. Kilka przykładów warunków obowiązkowych, które nie wychodzą poza niezbędne w demokratycznym społeczeństwie, to m.in. uznane międzynarodowe sankcje, obowiązki zeznań podatkowych lub związanych z przeciwdziałaniem praniu brudnych pieniędzy.

- go, w którym przekazujący dane ma siedzibę) i nie naruszy właściwych przepisów obowiązujących w tym Państwie;
- b) że poinstruował i w trakcie wykonywania usług przetwarzania danych osobowych będzie instruował odbierającego dane o przetwarzaniu przekazanych danych tylko w imieniu przekazującego dane i zgodnie z właściwym prawem o ochronie danych oraz z tymi klauzulami;
- c) że odbierający dane zapewni wystarczające gwarancje odnośnie do technicznych i organizacyjnych środków ochrony wymienionych w załączniku 2 do umowy;
- d) że po ustaleniu warunków właściwego prawa o ochronie danych środki ochrony są adekwatne do ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, przypadkową stratą, zmianą, ujawnieniem lub dostępem bez upoważnienia, w szczególności gdy przetwarzanie obejmuje przekazywanie danych za pomocą sieci informatycznych oraz przed inną sprzeczną z prawem formą przetwarzania, i że te środki zapewniają poziom ochrony adekwatny do ryzyka, jakie niesie przetwarzanie i charakter danych podlegających ochronie, uwzględniając sposób i koszt ich zastosowania;
- e) że zapewni zgodność ze środkami ochrony;
- f) jeżeli przekazanie dotyczy szczególnych kategorii danych, osoba, której dane dotyczą, została poinformowana lub będzie poinformowana przed przekazaniem danych, lub możliwie jak najszybciej po przekazaniu, że jej dane mogą zostać przekazane do państwa trzeciego, w którym nie jest zapewniony właściwy poziom ochrony danych;
- g) że wyraża zgodę na przesyłanie powiadomienia otrzymanego od odbierającego dane na podstawie klauzuli 5 lit. b) do organu nadzorującego ochronę danych, jeżeli zdecyduje się na kontynuowanie transferu lub zniesienie jego zawieszenia;
- h) na życzenie osoby, której dane dotyczą, udostępni jej kopię klauzul wymienionych w niniejszym Załączniku, z wyjątkiem załącznika 2, który zastępuje się ogólnym opisem środków ochrony.

- iii) każdym żądaniu bezpośrednio od osób, których dane dotyczą, bez odpowiedzi na nie, o ile nie był on inaczej uprawniony,
- e) że będzie zajmował się niezwłocznie i z należytą uwagą wszystkimi zapytaniami przekazującego dane odnośnie do przetwarzania przez niego danych będących przedmiotem przekazania i będzie się stosować do wskazówek organu nadzorczego w odniesieniu do przetwarzania przekazanych danych;
- f) że na życzenie przekazującego dane udostępni mu swoje urządzenia do przetwarzania danych w celu kontroli działalności przetwarzania objętej klauzulami, która będzie przeprowadzona przez przekazującego dane lub organ nadzorczy, w którego skład wchodzi niezależni eksperci posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe, związani obowiązkiem zachowania tajemnicy, wybrani przez przekazującego dane, lub jeśli istnieje taki obowiązek, w porozumieniu z organem nadzorczym;
- g) że na życzenie osoby, której dane dotyczą, udostępni jej kopię klauzul wymienionych w niniejszym Załączniku, z wyjątkiem załącznika 2, który zastępuje się ogólnym opisem środków ochrony, gdy wyżej wymieniony podmiot nie może otrzymać egzemplarza od przekazującego dane.

Klauzula 6

Odpowiedzialność

1. Strony postanawiają, że osoba, której dane dotyczą, która poniosła szkodę na skutek naruszenia przepisów określonych w klauzuli 3, jest uprawniona do żądania od przekazującego dane naprawienia wyrządzonej jej szkody.
2. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, nie jest w stanie podjąć działania określonego w ust. 1, wynikającego z naruszenia przez odbierającego dane któregoś z obowiązków wymienionych w klauzuli 3, wobec przekazującego dane, ponieważ ten ostatni przestał istnieć faktycznie lub formalnie, lub stał się niewypłacalny, odbierający dane wyraża zgodę, aby osoba, której dane dotyczą, mogła wystąpić z roszczeniem wobec odbierającego dane, tak jakby był przekazującym dane.

3. Strony postanawiają, że jeśli jedna ze Stron zostanie uznana za odpowiedzialną za naruszenie klauzul dokonane przez drugą stronę, ta ostatnia, w zakresie swojej odpowiedzialności, zrekompensuje partnerowi wszystkie poniesione przez niego koszty, opłaty, wydatki lub straty.

Rekompensata następuje pod warunkiem, że:

- a) przekazujący dane niezwłocznie powiadomi odbierającego dane o roszczeniu; i
- b) odbierający dane ma możliwość współpracy z przekazującym dane przy obronie i zaspokojeniu roszczenia³.

Klauzula 7

Mediacja i właściwość sądu

1. Odbierający dane przyjmuje, że jeżeli osoba, której dane dotyczą, przywoła wobec niego prawa beneficjenta – osoby trzeciej i/lub wnosi roszczenie o odszkodowanie za szkodę na mocy klauzul, odbierający dane zaakceptuje decyzję wyżej wymienionego podmiotu:
 - a) skierowania sporu do mediacji przez niezależną osobę lub, jeśli ma to zastosowanie, przez organ nadzorczy;
 - b) skierowania sporu do sądów w Państwie Członkowskim, w którym przekazujący dane ma siedzibę.
2. Odbierający dane wyraża zgodę, by w drodze umowy z osobą, której dane dotyczą, rozstrzygnięcie sporu mogło być skierowane do sądu polubownego, jeśli odbierający dane ma siedzibę w państwie, które ratyfikowało Konwencję Nowojorską o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych.
3. Strony postanawiają, że wybór dokonany przez osobę, której dane dotyczą, nie naruszy przysługujących jej właściwych uprawnień o charakterze materialno-prawnym i procesowym, w celu ochrony jej praw zgodnie z przepisami prawa krajowego i międzynarodowego.

³ Stosowanie ust. 3 jest fakultatywne.

Klauzula 8

Współpraca z organami nadzorczymi

1. Przekazujący dane wyraża zgodę na zdeponowanie kopii niniejszej umowy w organie nadzorczym, jeśli ten wystąpi z takim wnioskiem lub obowiązek taki wynika z właściwego prawa o ochronie danych.
2. Strony postanawiają, że organ nadzorczy ma prawo przeprowadzić kontrolę odbierającego dane, która ma taki sam zakres i podlega takim samym warunkom jak dla przekazującego dane na mocy właściwego prawa o ochronie danych.

Klauzula 9

Prawo właściwe

Prawem właściwym klauzul jest prawo Państwa Członkowskiego przekazującego dane, tj:

Klauzula 10

Zmiana umowy

Strony zobowiązują się nie dokonywać zmian w warunkach niniejszych klauzul.

Klauzula 11

Obowiązki po zakończeniu usług przetwarzania danych

1. Strony postanawiają, że w sytuacji wypowiedzenia postanowień o usługach przetwarzania danych, odbierający dane zwraca, zgodnie z wyborem przekazującego dane, wszystkie przekazane dane osobowe oraz ich kopie przekazującemu dane lub je niszczy i zaświadcza przekazującemu dane, że to nastąpiło, o ile przepisy obowiązujące wobec odbie-

rającego dane nie zabraniają mu zwrotu całości lub części przekazanych danych osobowych. W takim przypadku odbierający dane daje gwarancję poufności przekazanych danych osobowych i gwarancje tego, że nie będzie więcej czynnie ich przetwarzał.

2. Odbierający dane gwarantuje, że na żądanie przekazującego dane i/lub organu nadzorczego, przedstawi swoje narzędzia przetwarzania danych w celu kontroli środków określonych w ust. 1.

W imieniu przekazującego dane:

Nazwisko (pełne imię i nazwisko):

Stanowisko:

Adres:

Inne informacje konieczne dla wejścia w życie umowy (jeśli dotyczy): ..

.....

Podpis.

(Pieczęć)

W imieniu odbierającego dane:

Nazwisko (pełne imię i nazwisko):

Stanowisko:

Adres:

Inne informacje konieczne dla wejścia w życie umowy (jeśli dotyczy): ..

.....

Podpis.

(Pieczęć)

Dodatek 1

do standardowych klauzul umownych

Niniejszy dodatek stanowi część klauzul i musi być wypełniony i podpisany przez Strony.

Państwa Członkowskie mogą uzupełnić lub wyszczególnić, zgodnie z ich procedurami krajowymi, wszelkie inne informacje, które powinny być zawarte w dodatku.

Przekazujący dane

Przekazujący dane (proszę krótko opisać swoją działalność odnośnie do przekazania danych):

.....
.....
.....

Odbierający dane

Odbierający dane (proszę krótko opisać swoją działalność odnośnie do przekazania danych):

.....
.....
.....

Osoby, których dane dotyczą

Przekazywane dane osobowe dotyczą następujących kategorii osób, których dotyczą dane (proszę wyszczególnić):

.....
.....
.....

Kategorie danych

Przekazywane dane osobowe dotyczą następujących kategorii danych (proszę wyszczególnić):

.....
.....
.....

Dane sensytywne (jeśli dotyczy)

Przekazywane dane osobowe dotyczą następujących kategorii danych sensytywnych (proszę wymienić):

.....
.....
.....

Czynności przetwarzania

Przekazywane dane osobowe są przedmiotem następujących czynności przetwarzania (proszę wymienić):

.....
.....
.....

Przekazujący dane

Odbierający dane

Nazwisko:

Podpis osoby upoważnionej

.....

Dodatek 2

do standardowych klauzul umownych

Niniejszy dodatek stanowi część klauzul i musi być wypełniony i podpisany przez Strony

Określenie technicznych lub organizacyjnych środków ochrony stosowanych przez odbierającego dane zgodnie z klauzulami 4 lit. d) i 5 lit. c) (lub dołączonego dokumentu/przepisu):

.....
.....
.....